

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Compendiosa Praxis Beneficiaria

Nicolarts, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1658

Paulus Papa V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61991)

Concordatis Germaniæ in deputatione dictæ coadiutoria: ideoq; collationem & provisionem de eisdem Canonatu & Scholastria ad favorem *Bilstein* factas, & literas præfatas sub- & obreptitias censendas, eaq; uti & prædictam derogationem Concordatorum revocavit, atque supra nominatos *Richardum*, & *Guilielmum* in possessionem dictorum Canonatus & Scholastiæ immittendos decrevit sequenti Motus proprii gratiâ.

PAULUS PAPA V.

Pauli Papæ 5. Constit. super Concordatiâ Germaniæ.

AD perpetuam rei memoriam. Ex Pastoralis officii Nobis Divinâ dispositione commisi debito fideles quoslibet, præsertim Clericos à litium & controversiarum inter eos pro tempore subortarum molestiis maturè explicari cupientes, lites & controversias huiusmodi extinguimus, ac eiusdem officii Nostri partem interdum interponimus, prout conspiciamus salubriter expedire.

Exordium

Num. I. Aliàs siquidem postquam in Concordatis inter Sedem Apostolicam, & inclytam Nationem Germanicam initis, & firmatis caveatur expressè, quod beneficia sub illis comprehensa, cessantibus tunc expressis reservationibus, extra Romanam Curiam in *Februario*, & quinque aliis etiâ tunc expressis mensibus alternatis pro tempore vacantia, per eos, ad quos iure Ordinario beneficiorum huiusmodi collatio, & alia dispositio pertineret, illa

Refero Pontifex senorem Concordatorum Germaniæ & statum controversiâ.

quoties illa deinceps vacare contingeret, conferrentur, nec ipsi per quamcumque aliam reservationem, seu gratiam expectativam, aut quamcumque aliam collationem, vel dispositionem Apostolicam impedirentur: sicut accepimus, dilectus filius *Quirinus Bilstein* assertus Clericus, se q. *Lamberto Gilkens* olim Canonico & Scholastico Ecclesie Beatæ Mariæ Virginis, Oppidi Tungren. Leodiensis Diocesis, tunc in humanis agenti, coadjutorem perpetuum & irrevocabilem in regimine, & administratione Canonatus & præbendæ, ac Scholastriæ dictæ Ecclesie, quos dictus *Lambertus* tunc obtinebat, per fel. recor. CLEMENTEM Papam VIII. Prædecessorem Nostrum Apostolicâ auctoritate constitui & deputari, sibiq; de Canonatu & præbenda, ac Scholastria præfatis, ex tunc, prout postquam illos per cessum, vel decessum ipsius *Lamberti*, aut aliâs quovis modo vacare contingeret, provideri, successiveq; asserens verum annum valorem fructuum, reddituum ac proventuum Canonatus & præbendæ, ac Scholastriæ præfatorum, in dictis literis minimè expressum, nec præfatis Concordatis derogatum fuisse, sibi ab eodem CLEMENTE Prædecessore, quod literæ prædictæ valerent, plenamq; roboris firmitatem obtinerent, & sibi suffragarentur in omnibus & per omnia, perinde ac si in illis, quod fructus, redditus & proventus præfati certum tunc specificatum valorem non excedebant expressum, ac Concordatis prædictis expressè derogatum fuisset, concedi, & indulgeri, simulq; dictis Concordatis derogari obtinuit,

nuit, prout in dictis Concordatis, ac prædicti Prædecello-
ris, nec non in Nostris exinde, pro eo, quod dictus Præde-
cessor, antequàm eius literæ desuper expedirentur, rebus
fuerat humanis exemptus, desuper confectis litteris pleni-
ùs continetur: obitu autem dicti *Lamberti* extra Roma-
nam Curiam de mense *Februarii* anni Domini 1606. de-
functi superveniente, de Canonatu & præbenda, videli-
cet *Richardo Paulo Stravio* Clerico, de Scholastria
verò præfatis *Guilielmo Vossio* Præsbytero, dictæ dice-
cesis dilectis filiis per tunc existentem Præpositum dictæ
Ecclesiæ, uti Ordinarium Canonatus & præbendæ, ac
Scholastiæ prædictorum collatorem, iuxta formam &
tenorem Concordatorum huiusmodi, extra Romanam
Curiam ordinariâ auctoritate provisum extitit: hincq;
lis & causa in vim specialis rescripti à Nobis emanati inter
Richardum & Guilielmum ex una, ac *Quirinum*
præfatos ex altera partibus, super Canonatu & præben-
da, ac Scholastria prædictis, ad quos ipse *Quirinus* præ-
textu provisionis sibi de illis, ut præfertur, factæ, huiusmo-
di ius habere prætendebat, introductâ, diuq; primò co-
ram quondam Magistris *Alexandro Litta*, & succes-
sivè coram *Bernardino Scotto* Capellanis Nostris, &
Causarum Palatii Apostolici Auditoribus, postremoq;
coram Venerabili fratre Nostro *Francisco* Archiepisco-
po Damasceno, etiam olim Causarum eiusdem Palatii
Auditore, nunc verò unius ex Auditoribus dicti Palatii

locum ex indulto Apostolico tenente discussâ, nec non eorundem Canonatus & præbendæ, ac Scholasticæ possessio, in qua dictus *Quirinus* intrusus forsan tunc reperiebatur, apprehensa, & fructus sequestrati fuerint, lisq; & causa huiusmodi coram eodem *Francisco* Archiepiscopo, & locum tenente adhuc pendeat indecisa; hoc verò non sine gravi Concordatorum, & Ordinarii Collatoris, ac *Richardi & Guilielmi* prædictorum præiudicio, dispendio & perturbatione evenit.

*Declarat
nec suam,
nec decesso-
ris sui in-
tentionem
fuisse, di-
ctis Concor-
datis dero-
gare; pro-
inde litem
motam ex-
tinguit.*

II. Nos igitur scientes, nec dicti *CLEMENTIS* Prædecessoris, nec Nostram mentem & intentionem fuisse, Concordatis huiusmodi per provisionem dicto *Quirino*, ut præmittitur, factam, & literas prædictas derogare, nec illa in aliquo lædere, de præfatis omnibus & singulis plenè & sufficienter informati, volentesq; pro Pastoralis officii Nostri debito *Richardum & Guilielmum* præfatos à litium huiusmodi ulterioribus dispendiis & molestiis tempestivè explicare, indemnitati, paci, & quieti consulere, ac aliàs in præmissis oportunè providere, ipsosq; *Richardum, & Guilielmum* à quibusvis Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, motu proprio, non ad eorum, vel alterius pro ipsis Nobis desuper oblatae petitionis instantiâ, sed de Nostra mera liberalitate, ac ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, collationem & provisionem de Canonatu, & præbenda, ac

Scho

Scholastria prædictis dicto *Quirino* ab eodem CLEMEN-
 TE Prædecessore sic factas, & literas præfatas tanquam
 subreptitias, ac obreptitias, & præter, ac contra dicti CLE-
 MENTIS Prædecessoris, & Nostram intentionem quoad
 derogationem, & læsionem Concordatorum huiusmodi
 emanatas, cum omnibus & singulis decretis, etiam irritan-
 tibus, aut clausula sublata, aliisq; clausulis, quamtūvis præ-
 gnantissimis, nec non inde sequutis quibuscūque in omni-
 bus, & per omnia, perinde, ac si numquam emanassent, A-
 postolicâ auctoritate tenore præsentium revocamus, cassa-
 mus, annullamus, irritamus, ac penitùs abrogamus, viri-
 busq; & effectu evacuamus, ac revocatas, cassatas, annulla-
 tas, irritas, abrogatas, ac viribus & effectu evacuatas, nulli-
 usq; roboris, vel momenti unquam fuisse & esse ac fore, &
 pro talibus censeri & reputari, nec ullo modo attendi, nul-
 lumq; per eas dicto *Quirino*, vel cuivis alteri ius in Ca-
 nonicatu & præbenda, ac Scholastria prædictis, vel ad il-
 los, seu illorum fructibus, redditibus, proventibus, & perti-
 nentiis quibuscumq; tribui aut acquiri, minusq; sibi suffra-
 gari potuisse, nec de cætero posse Apostolicâ Auctoritate,
 motu, scientiâ, ac potestatis plenitudine similibus decerni-
 mus, & declaramus, litesq; & causas huiusmodi in qua-
 cumque instantia, & coram quibuscumque iudicibus, et
 tiam Causarum dicti Palatii Apostolici Auditoribus, seu
 illorum loca tenentibus pendeant, ac in quibuscumque sta-
 tu, & terminis reperiantur, etiamsi quomodolibet instru-
 ctæ, & usque ad illarum conclusionem perductæ, ac quæ-
 cumque

cumque resolutiones ad favorem, & commodum eiusdem *Quirini* factæ fuerint, quas omnes abrogamus, & ad Nos etiam avocamus, easq; penitus & omninò extinguimus, ac prædicto *Quirino*, & quibuscumque aliis desuper interesse habentibus, seu habere prætendentibus, super præmissis omnibus, & singulis perpetuum silentium (sumptibus & expensis utrimque quomodolibet factis, cuiuscumque summx & quantitatis sint, confusis & compensatis) imponimus; & nihilominùs dicto *Francisco* Archiepiscopo, & locum tenenti, aliisq; Auditoribus prædictis, nec non quibusvis iudicibus Ordinariis, vel delegatis districtè præcipimus & interdiciamus ne ulterius de statu, & meritis causæ & causarum, ac iuribus, & prætensionibus partium huiusmodi, nunc & quodcumque in futurum cognoscere, minusq; dictum *Quirinum*, vel eius procuratores, aut alios interesse quomodolibet habentes, vel prætendentes ad illarum & illorù prosecutionem, etiam prætextu cuiusque commissionis, seu rescripti admittere, vel desuper quodcumque audire, aut aliàs in causa, & causis huiusmodi ad ultteriores actus procedere quoquo modo audeant, seu præsumant.

*Insuper
declarat
hasce lites
vas semper
firmas de-
bere per-
manere.*

III. Decernentes præsentis literas nullo unquam tempore, etiam ex eo, quod dictus *Quirinus*, & quicunque alii interesse habentes, seu prætendentes, ad id vocati non fuerint, seu quocumque alio prætextu, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intètionis Nostræ, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, annullari, retractari, infringi,
in ius

in ius vel controversiã vocari, aut adversus illas quodcumque iuris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, aut etiam motu pari concedi posse, ne que easdem sub quibusvis similibus, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam à Nobis, & quibuscumque aliis Romanis Pontificibus Successoribus Nostris, dictaq; Sede sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, pro tempore faciendis comprehendis, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinũ, & eum, in quo antea quomodolibet erant, statum restitutas, repositas & plenariè reintegratas, ac de novo, etiam sub quacumque posteriori data, per *Richardum & Guilielmum* prædictos, quandocumque eligenda concessas esse & fore, suosq; plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac tã *Richardo, & Guilielmo*, quàm Præposito pro tempore existenti prædictis suffragari, & ab omnibus, ad quos quomodolibet spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari.

IV. Sicq; per *Franciscum* Archiepiscopum, & De rebus irritis. alios Auditores prædictos, nec non quoscumque iudices Ordinarios, vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales, etiam de latere legatos, dictaq; Sedis Nuncios, sublatâ eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere: ac irritum & inane, quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel

ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus singulis præmissis, ac Nostrâ *de iure alteri quasito non tollendo*, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Exemplis
fi' os & pa-
risio faci-
enda.*

V. Volumus autem, quod præsentium copia cum originali collationata, & per unum ex dilectis filiis Cursoribus Nostris in actis Notarii causæ & causarum huiusmodi dimissa, vim validæ & efficaci inhibitionis obtineat, quodque prædictus *Franciscus* Archiepiscopus & locus tenens, statim visis præsentibus, suam, seu aliam quamcumque inhibitionem moderari, ac sequestra super possessione Canonatus & præbendæ, ac Scholastiæ prædictorum, illorumque fructibus huiusmodi quomodolibet apposita in favorem *Richardi, & Guilielmi* prædictorum revocare, & relaxare, ipsosque & eorum quemlibet in corporalem, realem, & actualem possessionem Canonatus & præbendæ, ac Scholastiæ prædictorum respective immittere, seu iam antea immixtos manutenere & conservare, ac quietos, & pacificos dimittere debeat, & teneatur.

*Sanctio
pœnalis.*

VI. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam Nostræ absolutionis, scientiæ, intentionis, Motus proprii, revocationis, cassationis, annullationis, irritationis, abrogationis, evacuationis, declarationis, avocationis, extinctionis, impositionis, præcepti, interdicti, decreti, & voluntatis infringere, aut ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis DEI, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum

Iorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ M.DC.XIII, quinto Kalend. Aprilis, Pontificatus Nostri anno octavo.

TITULUS IV.

De Concordatis Regni Poloniae.

DVBIVM VNICVM.

Quæ & qualia sint Concordata cum Regno Poloniae inita?

§. 1. **A** Præsenti tractatu minimè alienum existimavi, paucis delibare Concordata inter Sedem Apostolicam, & Regnum Poloniae, sub *Leone X.* Pontifice Maximo inita & à *Clemente* Papa VII. confirmata & ampliata, quæ penè in omnibus coincidunt cum Concordatis Nationis Germanicæ, eo excepto, quod idem *Clemens VII.* expressè concesserit nullas coadjutorias in quibuscumque beneficiis, etiam familiarium & commensalium Papæ, ac Cardinalium, nec non majoribus dignitatibus post Pontificalem in Cathedralibus, & principalibus in Ecclesiis Collegiatis admittendas, nisi de ipsorum Regis Ordinariorum loci, & Capitulum Ecclesiæ, in qua exiterint, consensu, sed eadem beneficia in sex mensibus Ordinariis vacantia, ad ipsorum Ordinariorum collationem & dispositionem, non obstante ullâ reservatione Apostolicâ, plenè spectare debere.

Concordata Poloniae capiunt etiam maiores dignitates post Pontificalem in Cathedralibus, & principales in Ecclesiis Collegiatis.

§. 2. Insuper nec hisce Concordatis unquam derogatum tenferi, aut derogari posse, nisi in supplicatione manu Pontificis

Nec his Concordatis Papa